

V.O. MATROSOVA, M.O. VOLKOVA, I.I. VELICHKO, A.V. KVITNYTSKA
СУЧАСНИЙ СТАН СВІТОВИХ РИНКІВ ВЕНЧУРНОГО КАПІТАЛУ

В статті досліджено обсяг венчурного інвестування у світі. Досліджено та проаналізовано сучасний стан венчурного капіталу на міжнародній арені. Безпосереднє вивчення даного стану дозволяє зрозуміти перспективи розвитку венчурного сектору, ідентифікувати можливі та потенційні ризики для інвесторів, а також визначити стратегічні напрямки для подальшого розвитку галузі. Розкрито сутність поняття «венчурний капітал». Визначено актуальність та проблеми розвитку венчурного сектору в світі та Україні. У світі сфера венчурного інвестування є важливим елементом економіки, що сприяє стимулюванню інновацій та розвитку нових технологій. У даній статті проводиться аналіз обсягів венчурного інвестування на міжнародній арені з метою визначення сучасного стану цього сектору та його перспектив розвитку.

Венчурний капітал є формою приватного капіталу, який інвестується у стартапи та молоді компанії з високим потенціалом росту. Цей вид інвестицій є вкрай важливим для стимулювання інновацій, оскільки допомагає фінансувати проекти, які можуть мати значний вплив на економіку та суспільство в цілому. Аналіз сучасного стану венчурного капіталу дозволяє зрозуміти, які сектори та регіони найбільш привабливі для інвесторів, а також виявити потенційні ризики, пов'язані з цим видом інвестування. Зокрема, важливо враховувати такі чинники, як політична та економічна стабільність, наявність талановитих кадрів та доступ до технологічних інфраструктур. Зосередження на перспективах розвитку венчурного сектору допомагає визначити нові можливості для інвестування та сприяє створенню стратегій, спрямованих на максимізацію прибутковості інвестицій. Зокрема, у зв'язку з розвитком таких галузей, як штучний інтелект, біотехнології та чиста енергія, венчурний капітал може виявитися особливо ефективним інструментом для фінансування інноваційних проектів.

Актуальність розвитку венчурного сектору визначається його потенціалом для стимулювання інновацій та змін у різних галузях економіки. Однак існують і проблеми, які перешкоджають повному розвитку цього сектору. Україна також стикається з викликами у розвитку венчурного сектору. Незважаючи на потенціал та талановитість молодих підприємців, країна ще не має достатньої інфраструктури та фінансової підтримки для розвитку венчурних проектів на міжнародному рівні. Проте востаннє уряд України вживає кроки для стимулювання венчурних інвестицій, що може стати першим кроком до активного розвитку цього сектору в майбутньому. Отже, дослідження сучасного стану венчурного інвестування у світі та Україні є важливим для розуміння перспектив розвитку цього сектору та виявлення стратегічних напрямків для подальшого його розвитку.

Ключові слова: венчурний капітал; інновації; статистичні дані; роль венчурного капіталу; ресурси венчурного капіталу

V. MATROSOVA, M. VOLKOVA, I. VELICHKO, A. KVITNYTSKA
THE CURRENT STATE OF GLOBAL VENTURE CAPITAL MARKETS

The article examines the volume of venture capital investment in the world. The current state of venture capital in the international arena is studied and analyzed. A direct study of this state allows to understand the prospects for the development of the venture capital sector, to identify possible and potential risks for investors, and to determine strategic directions for further development of the industry. The essence of the concept of "venture capital" is revealed. The relevance and problems of development of the venture capital sector in the world and Ukraine are determined. In the world, the sphere of venture investment is an important element of the economy, contributing to the stimulation of innovation and the development of new technologies. This article analyzes the volume of venture investment in the international arena in order to determine the current state of this sector and its development prospects.

Venture capital is a form of private capital that is invested in startups and young companies with high growth potential. This type of investment is extremely important for stimulating innovation, as it helps to finance projects that can have a significant impact on the economy and society as a whole. Analysis of the current state of venture capital allows us to understand which sectors and regions are most attractive to investors, as well as to identify potential risks associated with this type of investment. In particular, it is important to take into account such factors as political and economic stability, the availability of talented personnel and access to technological infrastructures. Focusing on the prospects for the development of the venture sector helps to identify new investment opportunities and contributes to the creation of strategies aimed at maximizing the profitability of investments. In particular, in connection with the development of industries such as artificial intelligence, biotechnology and clean energy, venture capital can be a particularly effective tool for financing innovative projects.

The relevance of the development of the venture sector is determined by its potential to stimulate innovation and change in various sectors of the economy. However, there are also problems that impede the full development of this sector. Ukraine also faces challenges in the development of the venture sector. Despite the potential and talent of young entrepreneurs, the country does not yet have sufficient infrastructure and financial support for the development of venture projects at the international level. However, for the last time, the Ukrainian government is taking steps to stimulate venture capital investments, which may be the first step towards the active development of this sector in the future. Thus, the study of the current state of venture investment in the world and Ukraine is important for understanding the prospects for the development of this sector and identifying strategic directions for its further development.

Keywords: venture capital; innovation; statistics; role of venture capital; venture capital resources

Вступ

У сучасному світі бізнесу венчурний капітал виступає як ключовий фактор для підтримки інновацій та розвитку перспективних компаній. Він представляє собою один із основних інструментів, який сприяє розвитку молодих підприємств з інноваційними ідеями. Зростання конкуренції на міжнародному ринку, потреба у швидкому впровадженні технологічних нововведень та пошук фінансування для інноваційних проектів підкреслюють важливість вивчення та розвитку венчурного капіталу. На сучасному етапі глобалізації економіки та ринків венчурний капітал стає дедалі

більш важливим інструментом для підтримки та розвитку перспективних проектів. Зростаюча конкуренція, швидкі темпи технологічного розвитку та потреба у постійних інноваціях роблять венчурний капітал незамінним інструментом для підтримки ініціативних підприємств та стартапів.

Багато відомих науковців займалися дослідженням венчурного капіталу. Серед дослідників, які активно вивчали цю тему, можна виділити О.В. Ульяницьку, Г.Л. Піратовського, А. Мертенса та О. Романішину. К.В. Велика, В. Савченко, Д. Шатирко, М. І. Діба, Ю. О. Гернего, П. І. Шилепницький, та М. Є. Галушка.

Постановка проблеми

Стан світових ринків венчурного капіталу є ключовим фактором у сучасному економічному ландшафті. Незважаючи на значущість та динаміку розвитку світових ринків венчурного капіталу, їхній сучасний стан вимагає уваги. Недостатня ясність та розбіжність у сприйнятті цього стану створюють виклики для учасників ринку. Отже, для більш глибокого розуміння цієї проблеми виникає необхідність проаналізувати фактори, що впливають на світові ринки венчурного капіталу, їхні перспективи та можливі ризики. Це допоможе з'ясувати тенденції та зробити вірні стратегічні рішення для учасників даного ринку.

Результати дослідження

Вивчення та аналіз наукової літератури говорить, поняття «венчурний капітал», трактують по-різному (табл. 1).

Таблиця 1 – Визначення «венчурний капітал»

№ з/п	Автор	Визначення
1	Френк Дж. Фабощі, Гаррі М. Марковіц [1, с.47].	Це фінансування акціонерного капіталу для компаній-початківців, які не мають достатнього досвіду для залучення інвестиційного капіталу з традиційних джерел (наприклад, державних ринків або кредитних установ).
2	Європейська асоціація прямих приватних інвестицій і венчурного капіталу [2]	Трактує дане поняття, як кошти професійних учасників ринку, що інвестуються спільно з підприємницькими коштами для фінансування початкових стадій (посівної і стартової) або на етапі розвитку. Компенсацією високого рівня ризику, прийнятого на себе інвестором, є очікування підвищеної норми винагороди на інвестиції, що здійснюються
3	В.Ф. Савченко, Д.В. Шатирко [3, с.193].	Роль венчурного капіталу полягає в особливому інвестиційному чиннику - ресурсу в суспільному відтворенні, який має переважну спрямованість на активізацію науково-технічної та інноваційної діяльності.

Зародження венчурної індустрії почалося в середині ХХ ст. в США. Тогочасна активна державна підтримка, натомість, зіграла ключову роль для реалізації венчурної сфери. Уряд США надавав можливість отримання державного фінансування молодим компаніям, що розвиваються, за умови, що вони одночасно залучають кошти від приватних інвесторів, де вони, в свою чергу, отримували в обмін

субсидії від уряду. Згодом, відповідний досвід реалізації моделі «ризикового капіталу» прийняли на себе країни Європи, Азії, Австралія, Ізраїль [4].

Венчурний капітал це своєрідна форма інвестування в молоді прогресивні компанії, що розробляють оригінальні інноваційні ідеї або вже реалізують їх. Зазвичай, об'єктами інвестування є нові ризикові технології, що винайдені невеликими компаніями. Однак з погляду на притаманний їм високий рівень ризику підприємницької діяльності мають обмежений доступ до традиційних джерел фінансових ресурсів.

Міжнародний венчурний капітал надає молодим прогресивним компаніям доступ до фінансових та інформаційних ресурсів для виходу на міжнародний ринок, стимулюючи їхній розвиток та прискорюючи інновації. Венчурний капітал сприяє обміну знань та технологій, а також формуванню співпраці між компаніями.

Саме Америка залучає найбільше фінансування, але Азія та Європа домінують у венчурних угодах. Інвестиції венчурного капіталу в Азії падають до 20,3 млрд інвестованих доларів в 2582 угодах.

У третьому кварталі 2023 року на Північну та Південну Америку припадає найбільша частка венчурних інвестицій у світі разом із Сполучені штати Америки на що припадає переважна більшість цієї загальної суми, включаючи 4,0 мільярди зборів від Anthropic і 997 дол. компанією Redwood Materials.

Тим часом на Азію припадає найбільша частка десяти угод у 3-му кварталі 2023 р., включаючи залучення 1,87 мільярда доларів компанією GTA Semiconductor та Індонезійський стартап Unway зібрав 500 мільйонів доларів, 969 мільйонів доларів від Neta Auto, 1 мільярд доларів RoxMotor. Усі стартапи базуються в Китаї.

Європа також пережила сплеск мегаугод у цьому кварталі, включно з великою угодою Verkor на 2,27 мільярда доларів і угодою H2 на 1,63 мільярда доларів Зелена сталь.

За 2023 Венчурні інвестиції у Європі впали на 61%, стартапи скорочують робочі місця і відмовляються від розширення. Багато європейських інвесторів відвернулися від більш ризикованих активів, таких як стартапи, через підвищення прибутковості облігацій та інших менш ризикованих інвестицій. У Сполучених Штатах також сталося значне скорочення фінансування венчурного капіталу; однак спад венчурного капіталу особливо глибокий у Європі. Обсяг інвестицій венчурних фондів в Європу впав на 61% у першій половині цього року порівняно з тим же періодом 2022-го, що менше, ніж у США, за даними PitchBook Data [5].

П'ять членів блоку, включаючи Європейський банк реконструкції та розвитку, Європейський інвестиційний банк і Європейський банк реконструкції та розвитку, раніше цього року пообіцяли виділити €3,75 млрд для фінансування європейських технологічних компаній, щоб заповнити дефіцит фінансування.

Стартапи зменшують витрати та припиняють плани зростання, якщо їм важко знайти фінансування. Понад десять відсотків працівників австрійської

цифрової освітньої компанії GoStudent були звільнені з ринку Сполучених Штатів.

На початку цього року іспанська компанія з доставки їжі Glovo звільнила 250 працівників, що становить близько 7% від загального персоналу компанії.

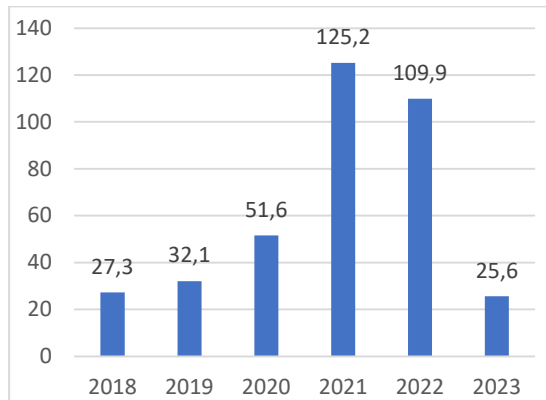

Рис.1 - Рівень венчурного фінансування в Європі [5].

За даними платформи Otta, у Німеччині рік тому було приблизно вдвічі менше вакансій у сфері технологій.

За даними PitchBook, цього року очікується зменшення грошей фондів, які продають свої активи в стартапах шляхом IPO або інших методів, таких як продаж приватним інвестиційним компаніям.

Згідно з звітом венчурної компанії Atomico, венчурне фінансування впало на 18 відсотків, а вартість європейської технологічної галузі впала на \$400 млрд минулого року. У Європі державні та приватні технологічні компанії впали до \$2,7 трлн наприкінці 2021 року. Високі відсоткові ставки, війна в Україні та скорочення кадрового резерву були названі причинами падіння.

Згідно з даними, зібраними в 41 країні, венчурне фінансування в Європі скоротилося до \$85 млрд за 2022 рік. Це на 18 відсотків менше, ніж \$100 млрд, залучених у 2021 році [5].

У першому кварталі 2023 року кількість інвестиційних угод зі стартапами в Сполучених Штатах впала більш ніж наполовину. Таким чином, сповільнення технологічного розвитку впливає на молоді підприємства.

Більша частина екосистеми венчурного капіталу Кремнієвої долини залишається в занепаді, але інвестори вкладають кошти в такі компанії, як Essential, що спеціалізуються на генеративних системах штучного інтелекту. Водночас чимало компаній, які отримують підтримку, є новими і неперевіреними.

Глобальні інвестиції венчурного капіталу у другому кварталі знизилися до \$77,4 млрд у 7783 угодах порівняно з \$86,2 млрд у попередньому кварталі. Інвестиції у розвиток штучного інтелекту й генеративного ШІ залишалися значними, йдеться у звіті KPMG Venture Pulse за другий квартал 2023 року.

Хоча більшість екосистеми венчурного капіталу Кремнієвої долини залишається в занепаді, інвестори вкладають гроші в такі компанії, як Essential, які

займаються генеративними системами штучного інтелекту. У той же час багато компаній, які отримують підтримку, є новими та невідомими.

У другому кварталі глобальні інвестиції венчурного капіталу знизилися до \$77,4 млрд у 7783 угодах, порівняно з \$86,2 млрд у попередньому кварталі. Згідно зі звітом KPMG Venture Pulse за другий квартал 2023 року, інвестиції в розвиток генеративного штучного інтелекту та штучного інтелекту продовжують бути значними [6].

Для сталого розвитку венчурного фінансування необхідно запобігати виникненню ризиків, з якими можуть зіткнутися венчурні підприємства. На фонди венчурного капіталу впливають такі фактори: технології, операції, ринки, політика. Китай – це країна, яка має свою соціальну систему, макроекономічну політику, яка спрямовує прийняття рішень різними економічними суб'єктами і визначає середовище їх поведінки, що є одним із факторів впливу венчурного капіталу. Також, одним із факторів впливу на даний капітал є економічно-політична невизначеність (рис.1).

Китай пройшов велику економічну трансформацію перетворення з аграрної країни на лідера в області світової торгівлі та експорту, проте економічна політика має певні характеристики невизначеності стосовно реформ.

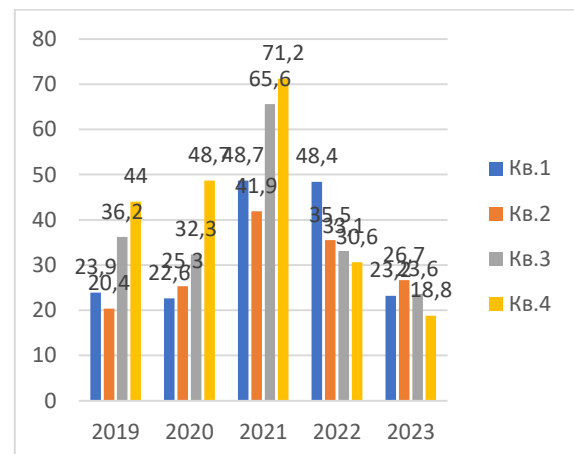

Рис.2.- Рівень венчурного фінансування азійського ринку [6].

Індія мала позитивні макроекономічні показники, а саме ВВП, яке залишалося високим, а фондові ринки були на найвищому рівні. Проте інвестиції венчурного капіталу залишалися досить скромними у четвертому кварталі 2023 року. Інвестори венчурного капіталу продовжували робити паузи в умовах складного глобального інвестиційного середовища, витрачаючи значно більше часу на розгляд угод та здійснення інвестицій.

Ентузіазм, який панував на ринку венчурного капіталу в останні роки, повністю вичерпався, наразі панує набагато обережніший підхід до інвестування. Зниження відсоткової ставки допоможе збільшити інвестиції в 2024 році. Зараз інвестиційний фонд в регіонах Азії і Тихого океану направлений на інвестування в такі технології, як альтернативна енергетика, «зелені» технології [6].

Інвестиційний розвиток венчурного капіталу в Японії почав стрімко зростати після приходу у 2021 році уряду Кісиди Фуміо, який зроби сприяння стартапам одним із пріоритетів своєї економічної філософії. Зміна влади посприяла підвищенню інтересу до технологічного сектору у всьому світі, що і позначилося у венчурних інвестиціях в країні. За підсумками 2021 року вони сягнули \$7,1 млрд. Порівнюючи з США, де венчурні інвестиції того року становили \$333 млрд, ця сума здається невеликою. Водночас, для Японії ці показники стали проривними. У країні діє 389 венчурних фондів, а кількість стартапів перевищує 10 тис. Із них 10 вже стали єдинорогами, тобто приватними компаніями з капіталізацією понад \$1 млрд. У світовому масштабі це небагато, і за кількістю єдинорогів Японія не входить навіть до першої десятки країн. Вона поступається не лише таким гігантам, як США чи Китай, де їх 654 і 169 відповідно, але й, наприклад, Канаді (20) та Бразилії (17) (рис.2.) [7].

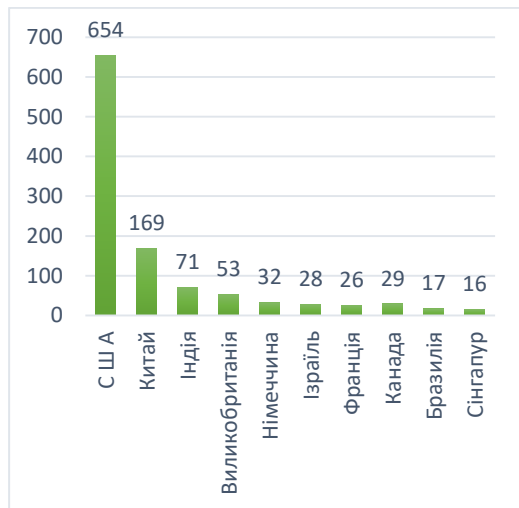

Рис.3. - Розподіл кількості стартапів більше 1 млрд.дол.США за країнами [8].

Світовий ринок венчурного капіталу демонструє активність та динамічність. США є лідером у цьому напрямку, проте у країнах ЄС, Азії також відбувається значний розвиток венчурного фінансування. Тобто, обсяги венчурного фінансування в Україні та на світовому ринку постійно зростають, але існують певні ризики, які потребують уваги для подальшого розвитку венчурного капіталу.

У 2023 року обсяг венчурного ринку США становив приблизно \$170,6 млрд, що на 30% менше у порівнянні з результатом за попередній рік. Крім того, це найнижчий показник із 2019-го, про що йдеться у дослідженні аналітичної компанії PitchBook, опублікованому на початку січня 2024 року.

Зазначається, що 2023-го було здійснено приблизно 15 тис. угод. Однак інвестори вкладали кошти насамперед у стартапи в галузі штучного інтелекту, тоді як інші сегменти галузі зазнали серйозної негативної динаміки. Така ситуація, як йдеться у звіті, відображає ринкові тенденції загалом: на тлі того, як II-сегмент демонструє стрімке

зростання, багато інших сфер IT-галузі опинилися у скрутному становищі. Загалом обсяг американського венчурного ринку різко пішов на спад після буму, що спостерігався під час пандемії COVID-19.

Аналітики також окремо вирізняють латиноамериканські венчурні компанії. У цьому регіоні загальна вартість угод у 2023 році впала більш ніж удвічі порівняно з 2022-м, склавши близько \$4 млрд. Водночас обсяг коштів, залучених венчурними фондами, піднявся у річному обчисленні більш ніж на 40% і досягнув 2 млрд. дол. США [с.201, 9].

Показники обсягів інвестицій у венчурний бізнес та кількості угод у 2021-2023 рр. мають негативну динаміку та свідчать про нестабільні позиції венчурного бізнесу в економіці (табл. 2) .

Таблиця 2 - Динаміка основних показників венчурного фінансування у США за 2021–2023 рр. [8, с.77]

Показник	Рік		
	2021	2022	2023
Сума інвестицій, млн дол.	326 200	208 100	136 000
Кількість угод, шт.	15 311	14 934	11 803
Середня сума інвестицій в одну угоду, млн дол.	23,64	13,93	11,52

Аналіз структури венчурного фінансування в Європі за галузями економіки демонструє тенденції, подібні до тенденцій структури кількості угод. Причому найбільший відсоток фінансування у відношенні до відсотка кількості угод, як в Європі, так і у США, показує сфера охорони здоров'я, що свідчить про коштовність та масштабність проектів у цій галузі (табл. 3).

Таблиця 3- Структура кількості угод за галузями економіки США за 2022 та 2023 рр. [8, с.79]

Сектор економіки	Рік			
	2022		2023	
Бізнес-товари та послуги/споживчі товари та послуги	184	13,40%	312	34,06%
Охорона здоров'я	343	24,98%	192	20,96%
Інформаційні технології	763	55,57%	289	31,55%
Інші галузі (хімія, енергетика, сільське господарство)	83	6,05%	123	13,43%
Усього	1 373	100,00%	916	100,00%

Аналіз структури венчурного фінансування в США за галузями економіки демонструє тенденції, подібні до тенденцій структури кількості угод. Причому найбільший відсоток фінансування у відношенні до відсотка кількості угод у США, показує сфера охорони здоров'я, що свідчить про коштовність та масштабність проєктів у цій галузі.

До характерних рис венчурного бізнесу у США можна віднести те, що основними суб'єктами ринку венчурного капіталу є дрібний та середній бізнес, що спричинено як національними особливостями американських бізнесменів, так і об'єктивними рисами, притаманними дрібному та середньому бізнесу порівняно з великими корпораціями (гнучкість, радикальне мислення, менша кількість бюрократичних бар'єрів у самій фірмі). На інноваційний бізнес у США припадає приблизно 50% усіх промислових нововведень, у тому числі 95% радикальних винаходів.

Одним із інструментів венчурного капіталу, являються стартапи. Як зазначається американським агрегатом фінансової інформації про стартапи та інвесторів PitchBook, що останні 15 років венчурний капітал став одним із найприбутковішим інвестиційними інструментом сучасності. Але помічаються певні суперечливі процеси. Можна охарактеризувати найактивніших венчурних інвесторів в стартапи за останні 5 років за кількістю завершених угод (табл. 4).

За даними PitchBook-NVCA Venture Monitor, ринок венчурного капіталу, зокрема угоди з венчурним боргом (Venture debt), показує суттєвий спад у 2024 році. Після досягнення піку у 2022 році, коли відбулися угоди на суму 42.5 мільярдів дол. США та 2,173 угоди, обсяг угод і кількість угод значно зменшилися [10].

У США основні венчурні фонди зосереджуються біля великих університетів, саме там, де відбуваються наукові дослідження у сфері високих технологій та виникає дрібний інноваційний бізнес (Силіконова долина, Нова Англія та Південно-східний район).

Згідно з визначенням міністерства торгівлі США «до ринку венчурного капіталу можна віднести будь-яке джерело фондів, що пропонують кошти дрібним фірмам, які орієнтуються на розробку новітніх технологій». Це можуть бути банки, приватні та суспільні фонди венчурного капіталу, інвестиційні компанії дрібного бізнесу, страхові компанії, пенсійні фонди, держава та «бізнес-янгели». Держава бере участь у венчурному капіталі безпосередньо через розміщення коштів державних програм підтримки бізнесу, які зазвичай спрямовуються на розвиток малих підприємств на ранніх стадіях. Однак більш впливовими є непрямі методи: податкові пільги, пільгові умови кредитування, встановлення різноманітних регулюючих правил. Слід зазначити, що взагалі у США політика держави спрямована на підтримку малого та новаторського бізнесу, як на загальнодержавному рівні, так і на рівні федеральних та місцевих органів влади, що дозволяє використовувати різноманітні механізми стимулювання венчурного бізнесу з урахуванням специфіки та інфраструктури конкретного регіону.

Таблиця 4- Найактивніші венчурні інвестори в стартапи за останні 5 років за кількістю завершених угод [9]

№	Назва компанії	Кількість угод	Інвестиційні переваги
1	Sequoia Capital	980	Віддає перевагу інвестуванню в компанії на ранній стадії розвитку в сферах інформаційних технологій, охорони здоров'я.
2	Andreessen Horowitz	1038	Andreessen Horowitz насамперед прагне інвестувати в такі сектори, як біологія та охорона здоров'я, споживачі.
3	Gaingels	1075	Gaingels зі штаб-квартирою в Берлінгтоні, штат Вермонт, є венчурною компанією, яка інвестує в компанії, що займаються розвитком/перед IPO
4	HongShan	1089	HongShan інвестує в сільське господарство, дистрибуцію

Це може свідчити про тимчасові труднощі або зміни на ринку, які вплинули на активність укладення угод з венчурним боргом.

Висновки. Підводячи підсумок, венчурна індустрія продемонструвала свою активність і значимість у сприянні інноваціям і розробці нових технологій, перетворившись на важливу частину світової економіки. Зародившись у Сполучених Штатах в середині 1900-х років, вона отримала поштовх для розвитку завдяки державній підтримці, яка сприяла розвитку моделі «ризикового капіталу».

Венчурний капітал продовжує бути популярним і актуальним завдяки зростаючій глобалізації економіки, державній підтримці та взаємодії корпорацій. Венчурна індустрія продовжує демонструвати свій потенціал для стимулювання інновацій і розвитку, незважаючи на економічну нестабільність і геополітичні нестабільності. Хоча венчурне інвестування стає все більш популярним в Україні, існує ряд внутрішніх проблем, які необхідно враховувати, щоб продовжити розвиток галузі.

Загалом, світовий ринок венчурного капіталу демонструє значну динаміку та активність, що свідчить про його важливу роль у сприянні інноваціям і розвитку нових технологій.

Список літератури

1. П. І. Шилепницький, М. Є. Галушка. Перспективи розвитку венчурної індустрії в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/1_2017/12.pdf
2. Fabozzi F., Markowitz G. Theory and practice of investment management: asset allocation, evaluation, portfolio formation and strategy. 2nd edition 2011. 704 p. URL: https://books.google.com.ua/books?id=PFZhVW1W0k8C&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_ViewAPI&redir_esc=y#v=snippet&q=venture&f=false#v=onepage&q&f=false.
3. European Private Equity and Venture Capital Association (EVCA). European Economic and Social Committee. URL: <https://www.eesc.europa.eu/en/policies/policy-areas/enterprise/database-self-and-co-regulation-initiatives/75>
4. Кузнецова І. Енциклопедія сучасної України – Венчурний капітал : 2005. Т. 4. URL: <https://esu.com.ua/article-33454#:~:text=ВЕНЧУРНИЙ%20КАПІТАЛ%20-%20специфічна%20ризикова%20форма,практичного%20використання%20оригінальних%20новаторських%20ідей>
5. Венчурні інвестиції у Європі впали на 61%, стартапи скорочують робочі місця і відмовляються від розширення, Аніта Прасад [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://forbes.ua/news/venchumi-investitsii-u-evropi-vpali-na-61-startapi-skorochuyut-robochi-mistysya-i-vidmovlyayutsya-vid-rozshirennya-22082023-15564>
6. Ukrainian startup ecosystem. Report. Cofund. 2022. URL: https://www.startupbridge.eu/wp-content/uploads/2022/01/PUSB_REPORT_UKRAINIAN_STARTUP_ECOSYSTEM_2022.pdf
7. Moore C., Francois Chadwick, Lindsay Hull. Global analysis of venture funding. 2024. 96 p. URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/xx/pdf/2024/01/venture-pulse-q4-2023.pdf>
8. The United States Of Venture Capital: The Most Active VC In Each State. CB Insights. 2024. Q1. P. 77–201. URL: https://www.cbinsights.com/reports/CB-Insights_Venture-Report-Q1-2024.pdf?ip_et_ctx=23875269_31_9
9. pitchbook. URL: <https://pitchbook.com/>
10. Вартість усіх світових єдинорогів становить \$3,8 трлн – дослідження CB Insights – AIN.UA. URL: <https://ain.ua/2024/03/25/vartist-usih-svitovyh-yedynorogiv/>
11. Інноваційна діяльність та венчурний капітал в системній модернізації національної економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/300238898.pdf>
12. Савченко В. Принципи організації та регулювання венчурного інвестування [Текст] / В. Савченко, Д. Шатирко // Вісник ЖДТУ. – 2014. – № 4 (70) – С. 190–201. URL: <https://doi.org/file:///C:/Users/Иван/Downloads/46563-Текст%20статті-93270-1-10-20150713.pdf>
13. ВЕНЧУРНЕ ФІНАНСУВАННЯ Навчальний посібник, М. І. Діба, Ю. О. Гернего [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/19d356c2-7fc6-4991-a651-7be9d1509ec7/content>
14. Історія становлення венчурної індустрії у світі. Українська асоціація інвестиційного бізнесу. 2017. URL: https://www.uaib.com.ua/files/articles/201/17_4.pdf
15. Звіт Venture Pulse за III квартал 2023 року – глобальні тренди. URL: <https://kpmg.com/ua/uk/home/insights/2023/11/q3-venture-pulse-report-global.html>

References (transliterated)

1. Shilepnickiy P.I., Galushka M.E. (2017) *Prospects for the development of the venture industry in Ukraine, Investments: practice and experience*. [in Ukrainian]. Retrieved from: http://www.investplan.com.ua/pdf/1_2017/12.pdf
2. Fabozzi F., Markowitz G. (2011) *Theory and practice of investment management: asset allocation, evaluation, portfolio formation and strategy*. 2nd edition, 704, URL: https://books.google.com.ua/books?id=PFZhVW1W0k8C&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_ViewAPI&redir_esc=y#v=snippet&q=venture&f=false#v=onepage&q&f=false.
3. *European Private Equity and Venture Capital Association (EVCA). European Economic and Social Committee*. URL: <https://www.eesc.europa.eu/en/policies/policy-areas/enterprise/database-self-and-co-regulation-initiatives/75>
4. Kuznetsova I. (2005) *Encyclopedia of modern Ukraine - Venture capital*, (Vol. 4). [in Ukrainian]. URL: <https://esu.com.ua/article-33454#:~:text=ВЕНЧУРНИЙ%20КАПІТАЛ%20-%20специфічна%20ризикова%20форма,практичного%20використання%20оригінальних%20новаторських%20ідей>
5. Anita Prasad. *Venture capital in Europe has fallen by 61%, startups are cutting jobs and refusing to expand*. Retrieved from: <https://forbes.ua/news/venchumi-investitsii-u-evropi-vpali-na-61-startapi-skorochuyut-robochi-mistysya-i-vidmovlyayutsya-vid-rozshirennya-22082023-15564>
6. *Ukrainian startup ecosystem. Report. Cofund* (2022), URL: https://www.startupbridge.eu/wp-content/uploads/2022/01/PUSB_REPORT_UKRAINIAN_STARTUP_ECOSYSTEM_2022.pdf
7. Moore C. (2024) *Francois Chadwick, Lindsay Hull. Global analysis of venture funding*, 96, URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/xx/pdf/2024/01/venture-pulse-q4-2023.pdf>
8. The United States Of Venture Capital: The Most Active VC In Each State. CB Insights (2024), Q1, (pp. 77–201). URL: https://www.cbinsights.com/reports/CB-Insights_Venture-Report-Q1-2024.pdf?ip_et_ctx=23875269_31_9
9. *Pitchbook*. URL: <https://pitchbook.com/>
10. The value of all the world's unicorns is \$3.8 trillion – research SV Insights – AIN.UA. URL: <https://ain.ua/2024/03/25/vartist-usih-svitovyh-yedynorogiv/>
11. *Innovation and venture capital in the systemic modernization of the national economy* [in Ukrainian] – Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/300238898.pdf>
12. Savchenko V. (2014) Principles of organization and regulation of venture investment. *Bulletin ZDTU*, 4 (70), 190–201, [in Ukrainian], URL: <https://doi.org/file:///C:/Users/Иван/Downloads/46563-Текст%20статті-93270-1-10-20150713.pdf>
13. Diba M.I., Gernego Y.O. (2021) *Venture Financing*, Kyiv, 144. [in Ukrainian]. Retrieved from: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/19d356c2-7fc6-4991-a651-7be9d1509ec7/content>
14. The History of the Venture Industry Formation in the World - Ukrainian Association of Investment Business [in Ukrainian] – Retrieved from: http://www.uaib.com.ua/files/articles/201/17_4.pdf
15. Report Venture Pulse for the III quarter of 2023 - global trends.-2023. Retrieved from <https://kpmg.com/ua/uk/home/insights/2023/11/q3-venture-pulse-report-global.html>

Надійшла (received) 10.05.2024

Відомості про авторів / About the Authors

Матросова Вікторія Олександрівна (Matrosova Victoria) – кандидат економічних наук, доцент, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1266-7286>, e-mail: vm4323@gmail.com

Волкова Марія Олександрівна (Volkova Maria) - студентка, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». mariia.volkova@emmb.khpi.edu.ua

Величко Іван Іванович (Velychko Ivan) - студент, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». ivan.velychko@emmb.khpi.edu.ua

Квітницька Анна Вікторівна (Kvitnytska Anna) - студентка, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». anna.kvitnytska@emmb.khpi.edu.ua